Una guia convida a descobrir paisatges gironins únics i sorprenents caminant ran d'aigua

Pere Llorens i Jordi Badia publiquen Camins ran d'aigua, una guia amb 25 itineraris força desconeguts, set dels quals a l'Alt Empordà, que ressegueixen rius i rieres i permeten descobrir la riquesa de la vegetació, la fauna i la història del territori

Quan el geògraf Pere Llorens Ros (Crespià, 1958) es va jubilar de mestre a Besalú ara fa vuit anys, va decidir fer realitat un somni que acaronava des de feia temps i que unia les seves dues aficions, caminar i escriure. Es tractava de fer un llibre de rutes de senderisme per la seva comarca. Així va néixer Racons del Pla de l'Estany (2020), amb vint-i-cinc itineraris per gaudir d'aquell territori. El fet d'aparèixer en temps de pandèmia, malgrat que no va poder fer ni una presentació, sorprenentment li va anar a favor i l'èxit —se'n van fer tres edicions— el va dur a plantejar un segon volum, Racons del Pla de l'Estany II (2024). Fa un temps, amb la idea d'obrir el ventall a totes les comarques gironines, va sumar a l'equip el seu company de magisteri i professor a l'institut de Santa Coloma de Farners, Jordi Badia Ferrer (Girona, 1956). No és casualitat. "Ell sempre em deia que a les meves guies podia haver-hi una mica més d'història i de fauna", recorda Llorens. D'aquesta col·laboració ha sorgit ara Camins ran d'aigua. Els nostres rius i rieres a l'abast de tothom (MMV Edicions), una guia feta amb rigor i precisió, bellament il·lustrada amb un munt de fotografies i mapes actuals, que fa unes setmanes es va presentar als antics jutjats de Figueres de la mà d'Atenea. Prèviament, ho havien fet a Santa Coloma de Farners, Banyoles i, fa poc, a Olot.

Pere Llorens confessa que a ell, com a molta altra gent, li atrau molt, quan camina, fer-ho arran d'aigua, vora els rius, sentint "l'aigua que brolla i observant la vegetació de ribera". Així va néixer Camins ran d'aigua, llibre en el qual l'Alt Empordà queda molt reflectit amb set rutes. La guia, doncs, emmarca un territori concret i molt variat, des de les muntanyes de l'Alt Pirineu, on hi ha les capçaleres del Ter i el Tordera, passant per la muntanya mitjana amb la Muga i el Fluvià com a protagonistes, fins a arribar a les desembocadures. Recórrer el curs alt, mitjà i baix dels rius escollits obria el ventall per descriure "una vegetació molt variada". Els dos autors, però, no s'han cenyit només als rius i, per exemple, en el cas de l'Empordà, agafen tres trams de la Muga: en l'alt apareix Albanyà; en el curs mitjà, Boadella-les Escaules, i, en el baix, Pont de Molins fins a Vilanova de la Muga, on aprofiten per fer una ruta en bicicleta que és molt popular. També agafen afluents com l'Anyet, a la zona de Requesens; l'Orlina, a Rabós d'Empordà, i el Ricardell, a la zona de Darnius.

Travessant l'Orlina després de fortes pluges. / Pere Llorens

Les vint-i-cinc rutes que proposa Camins ran d'aigua les han fet Pere Llorens i Jordi Badia sols o amb les respectives parelles. L'anècdota és que quan van començar va coincidir amb una gran sequera: "La riera d'Arbúcies era seca, pel Tordera hi passava un fil d'aigua". La sort és que, per un problema de salut, van aturar-se mig any i, en reprendre les rutes, coincidint amb la primavera, va ploure moltíssim. "Aleshores tot va canviar radicalment i quan vam fer l'Empordà, els rius ja eren

plens d'aigua", detalla Llorens, constatant que "l'aigua és vida".

Imatge del curs de l'Anyet. / Pere Llorens

Tots els itineraris que han inclòs a la guia requereixen entre tres i quatre hores per fer-se, amb desnivells que no superen els 400 metres i, segons Llorens, "totes són de bon fer excepte dues que inclouen una mica d'aventura". La primera es troba en un afluent de la Tordera, a Riells i Viabrea, sota el Montseny: és el camí de les cascades de la riera de Riells. "No hi ha camí definit i has de caminar per dalt de les roques, però ja va bé de tant en tant", assegura Llorens. La segona, d'estil més aventurer, parteix de sota el santuari de Cabrera, sobre Falgars d'en Bas, on es creu que hi ha el naixement del Fluvià, tot i que encara hi ha discrepàncies "perquè hi ha molts afluents que conflueixen; nosaltres vam anar seguint el curs més important. És un lloc on t'has de buscar una mica el camí perquè no hi passa gaire ningú, hi ha algun camí privat que has de vorejar, però ens va agradar posar-la". Una altra de les rutes força solitàries que ara pot ser difícil de reproduir, i ja es constata a la guia, és la de Colomers, a la vora del Ter, perquè les pluges i les ventades de l'última primavera van tombar molts arbres i ara "a la part tocant al riu no t'hi pots acostar". També lamenta que en alguns camins que eren públics "algun propietari ens ha posat alguna pega, prohibint acostar-s'hi més o ha posat alguna tanca". Tot i parlar amb alcaldes, el problema no s'ha resolt. "És una lluita constant de persones que s'apropien de camins de tota la vida que no s'haurien d'apropiar", conclou Llorens.

Autors: Pere Llorens Ros i Jordi Badia Ferrer

Editorial: MMV Edicions

Pàgines: 252

Preu: 25 euros

Fent aquestes rutes, els dos autors s'han adonat que la gent "coneix poc aquests itineraris perquè habitualment opten per rutes conegudes, sense complicacions". Aquest llibre, diu Llorens, "posa en relleu que existeixen molts llocs propers força desconeguts". El fet és que la majoria d'aquestes rutes no estan marcades i que els autors les han anat fent perquè les han trobat interessants. Per ajudar els senderistes a reproduir-les, els ho posen fàcil. D'entrada, només obrir el llibre troben les quatre conques fluvials reproduïdes en un mapa fet per l'Institut Cartogràfic de Catalunya i, desplegant-lo, a dins s'inclou una descripció geogràfica, feta per Llorens, amb la qual poden conèixer la seva llargada, els diferents cursos i municipis per on passa, el grau de dificultat, si es poden fer en bicicleta i els llocs opcionals per visitar a prop. A més, no només ubiquen a la perfecció l'inici i el final de la ruta proposada, sinó també l'itinerari, les característiques, els aspectes a tenir en compte, com ara si trobaran alguna tanca i quines alternatives hi ha, així com la mateixa descripció del camí pas a pas. Un dels grans valors, que ells veuen com "un plus" difícil de trobar en altres guies, és que a cada ruta inclouen dades referides a la vegetació que hi trobaran, la fauna que hi habita i la història d'aquell indret concret. De fet, aquesta última part l'han volgut realçar i es desgrana, ruta a ruta i de manera generosa, a la part final del llibre.

Notícies relacionades

Ermita de Sant Esteve del Llop, a Darnius. / Pere Llorens

Quan un comença a fullejar qualsevol de les tres guies hi reconeix un patró. Pere Llorens ha aconseguit forjar-se un estil propi. Ell creu que és per deformació professional: "Quan explico les rutes descric la vegetació, el lloc geogràfic per on passem... i això agrada a la gent perquè, diuen, és molt entenedor". Creu que el fet de ser geògraf "sempre fa que vulgui saber què hi ha darrere del lloc per on passo sempre, buscant els camins". A més, per fer-ho encara més accessible, cadascuna de les guies inclou un codi QR a l'interior de la solapa del darrere que condueix els lectors a la secció Les nostres rutes del web del Centre Excursionista de Banyoles. Aquesta guia es pot trobar a llibreries de Banyoles i Girona, però també a Figueres, a les llibreries Edison i Bookman.

Subscriu-te per seguir llegint

Font de l'article: https://www.emporda.info/cultura/2026/11/23/guia-convida-descobrir-paisatges-gironins-unics-sorprenents-caminant-ran-daigua-136287872.html